

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Petteri Orpon hallitusohjelmaan sisältyvän kirjauksen mukaan lunastuslain korvausperusteet uudistetaan vahvistamalla omaisuudensuojaa oikeusministeriössä vireillä olleessa (OM022:00/2016) hankkeessa toimineen asiantuntija- ja virkamiestyöryhmän (OM 2019:12) ehdotuksen mukaisesti. Lisäksi omaisuudensuojaa vahvistetaan korottamalla voimansiirtolinjojen lunastamisesta maksettavia korvauksia.

Tausta

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tuli voimaan vuonna 1978.

Lain voimaantulon jälkeen Suomi on valtiona sitoutunut useisiin kansainvälisiin sopimuksiin, lunastuslain valtiosääntöoikeudelliset perusteet ovat uudistuneet ja lunastusmenettelyn käyttöala laajentunut erilaisten käytönrajoitusten korvaamiseen. Samaan aikaan eräiden lunastuslain nojalla toteuttavien hankkeiden taloudellinen merkitys lunastajalle on kasvanut. Lain korvausperusteet ovat kuitenkin pitkälti alkuperäisessä muodossaan.

Lunastuslain uudistaminen on ollut oikeusministeriössä vireillä vuodesta 2015 lähtien. Oikeusministeriö asetti vuonna 2018 työryhmän valmistelemaan uusia säännöksiä. Työryhmä luovutti mietintönsä oikeusministeriölle 21.3.2019 (OM julkaisu 2019:12). Oikeusministeriö teetti lisäksi selvityksen arvonleikkaussäännösten poistamisen vaikutuksista (OM julkaisu 20/2018). Hallituksen esityksen luonnos on laadittu oikeusministeriössä virkatyönä hankkeessa aiemmin kertyneen aineiston ja lausuntopalautteen pohjalta.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettua lakia ja eräitä muita lakeja. Muutosten keskeisenä tarkoituksena on turvata lunastettavan omaisuuden haltijan asemaa ja osaltaan varmistaa perustuslaissa turvatun täyden korvauksen vaatimuksen toteutuminen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta hallituksen esitysluonnoksesta. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi oikeusministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan mahdollisuuksien mukaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Huom.! Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta oikeusministeriölle **viimeistään perjantaina 16.8.2024**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa lainsäädäntöneuvos Jari Salila, puh. 02951 50584, sähköposti etunimi.sukunimi(at)gov.fi.

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM114:00/2023> - Lunastuslain korvauserusteiden uudistaminen OM114:00/2023 - Oikeusministeriö (oikeusministerio.fi)

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM114:00/2023> - Revidering av ersättningsgrunderna i inlösningslagen OM114:00/2023 - Justitieministeriet (oikeusministerio.fi)

Liitteet:

[HE laeiksi lunastuslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta 4.6.2024.pdf](#) - HE-luonnos (pdf)

[Tiivistelmä lunastuslain korvauserusteiden muutos 4.6.2024.pdf](#) - Tiivistelmä (pdf)

[RP med förslag till lag om ändring av lagen om inlösen av fast egendom 4.6.2024.pdf](#) - RP-utkast (propositionens huvudsakliga innehåll och lagförslag) (pdf)

[Sammanfattning- Revidering av ersättningsgrunderna i inlösningslagen 4.6.2024.pdf](#) - Sammanfattning (pdf)

Jakelu:

Aalto-yliopisto/Oikeustieteet
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Energiateollisuus ry
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon käräjäoikeus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Finanssiala ry
Fingrid Oyj
Gasgrid Finland
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin yliopisto/Oikeustieteet
Hämeen ELY-keskus
Hämeenlinnan kaupunki
Iisalmen kaupunki
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto/Oikeustieteet
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
Joensuun kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kaivosteollisuus ry
Kajaanin kaupunki
Kalatalouden Keskusliitto
Kanta-Hämeen käräjäoikeus
Keski-Suomen ELY-keskus
Keskuskauppakamari
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolttien kyläkokous
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Kuusamon kaupunki
Lahden kaupunki
Lainsäädännön arviointineuvosto
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin käräjäoikeus
Lapin yliopisto/Oikeustieteet
Lappeenrannan kaupunki
Lempäälän kunta
Liikenne- ja viestintäministeriö
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Maanmittauslaitos
Maanomistajain Liitto ry
Metsähallitus
Mikkelin kaupunki
Natur och Miljö r.f.
Oikeuskanslerinvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kaupunki
Oulun käräjäoikeus
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan käräjäoikeus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon käräjäoikeus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Porin kaupunki
Puolustusministeriö
Rakennusteollisuus RT ry
Riihimäen kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Saamelaiskäräjät
Satakunnan ELY-keskus
Savonlinnan kaupunki
Senaatti-kiinteistöt
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Kiinteistöliitto ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Lakimiesliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Maanmittausinsinöörien Liitto ry
Suomen Omakotiliitto ry
Suomen Tuomariliitto ry
Suomen turvetuottajat ry
Suomen Tuulivoimayhdistys ry
Suomen Ympäristöoikeustieteen Seura ry
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Tampereen kaupunki
Traficom
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto/Oikeustieteet
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Vaasan kaupunki - Vasa stad

Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen käräjäoikeus
Väylävirasto
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Leinonen Antti
Oikeusministeriö

Salila Jari
Oikeusministeriö